

Krajský úřad Olomouckého kraje
Odbor sportu, kultury a památkové péče
Jeremenkova 1142/40a, 779 00 Olomouc

Č.j.: KUOK 28731/2021

V Olomouci dne 22. března 2021

Sp.zn.: KÚOK/117192/2020/OSKPP/685

Počet listů: 5

Počet příloh: 0

Počet listů/svazků příloh: 0

Oprávněná úřední osoba pro vyřízení: JUDr. Miluše Sedláčková

Oprávněná úřední osoba pro podepisování: Mgr. Sabina Soušková

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor sportu, kultury a památkové péče, jako příslušný orgán státní památkové péče (dále jen správní orgán), rozhodl po provedeném správním řízení ve věci přestupku dle § 39 odst. 2 písm. g) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o státní památkové péči), t a k t o:

(dále jen obviněný),

se uznává vinným

ze spáchání přestupku dle ust. § 39 odst. 2 písm. g) zákona o státní památkové péči, kterého se z nedbalosti dopustil tím, že prováděl pomocí detektoru kovu dne 22. 10. 2020 v době minimálně od 11:30 hodin do 12:00 hodin v rozporu s § 21 odst. 2 zákona o státní památkové péči archeologický výzkum v lokalitě ..., v k.ú. ..., a to i na území kulturní památky archeologické lokality „...“ prohlášené rozhodnutím Ministerstva kultury ze dne 2. 12. 2009 č.j. 2017/2003.

Za tento přestupek se obviněnému:

I. ukládá podle § 39 odst. 5 písm. b) zákona o státní památkové péči **pokuta ve výši 2 000 Kč, slovy: dvatisíce korun českých,**

II. ukládá podle § 35 písm. d) a § 48 odst. 1 písm. a) zákona č. 250/2016 o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o přestupcích), **propadnutí věci - 1 ks detektoru kovu zn. GARET ATMAX, výr. číslo ...,**

III. ukládá podle § 95 odst. 1 zákona o přestupcích a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, **povinnost nahradit náklady řízení o přestupku dle § 39 odst. 2 písm. g) zákona o státní památkové péči, ve výši 1 000 Kč, slovy jedentisíc korun českých.**

Pokuta a náklady řízení jsou splatné do třiceti dnů ode dne, kdy toto rozhodnutí nabylo právní moci, na účet Olomouckého kraje č. 27-4228320287/0100, konstantní symbol ..., variabilní symbol

O d ů v o d n ě n í

Správní orgán obdržel dne 30. 10. 2020 od Policie ČR, obvodní oddělení ..., oznámení přestupku na osobu, dle ust. § 39 odst. 2 písm. g) zákona o státní památkové péči, kterého se dopustil tím, že prováděl neoprávněný průzkum v poli spadajícím do archeologické lokality ... v k.ú. ... dne 22. 10. 2020, v době od 11:30 hodin do 12:00 hodin, a to přestože není osobou oprávněnou k výzkumům. Současně policie předala správnímu orgánu detektor kovu zn. GARET ATMAX, výr. číslo ..., viz úřední záznam o vydání věci č.j. KRPM-115574/PŘ-2020-141213 ze dne 22. 10. 2020

Do úředního záznamu o podání vysvětlení č.j. KRPM-115574-1/PŘ-2020-141213 ze dne 22. 10. 2020 obviněný uvedl: „Detektor kovu vlastním asi 2 roky a asi 8 krát do roka chodím se svým psem se odreagovat a zkouším něco najít. Mám kamaráda v Prostějově a domluvil jsem se, že ho navštívím. Vzal jsem si sebou detektor a psa a rozhodl jsem se, že před návštěvou se projdu po poli. Netušil jsem, že v místě, kde jsem chodil, je archeologická oblast a je zakázáno tam chodit s detektorem. Místo není nijak označené. Pokud by bylo označené zákazem vstupu s detektorem, tak bych tam určitě nešel. Pokud bych našel něco cenného nebo s archeologickou hodnotou, tak bych nález ohlásil. Pokud mě viděl pán z archeologického ústavu, stačilo mi říct a já bych ihned místo opustil. Celá tato situace mě velice mrzí. Detektor jsem si pořídil pouze pro zábavu, a protože mám rád přírodu.“

Opatřením ze dne 4. 1. 2021 č.j. KUOK 137173/2020 správní orgán zahájil vůči obviněnému řízení o přestupku dle ust. § 39 odst. 2 písm. g) zákona o státní památkové péči, kterého se měl dopustit tím, že prováděl dne 22. 10. 2020 v době minimálně od 11:30 hodin do 12:00 hodin v rozporu s § 21 odst. 2 zákona o státní památkové péči archeologický výzkum v lokalitě ..., v k.ú. ..., a to i na území kulturní památky archeologické lokality „...“ prohlášené rozhodnutím Ministerstva kultury ze dne 2. 12. 2009 č.j. 2017/2003 a nařídil ve věci na 3. 2. 2021 ústní jednání, které bylo následně přeloženo na 17. 3. 2021.

Do e-mailu ze dne 30. 1. 2021 zaslaném správnímu orgánu obviněný uvedl: “Vzhledem k tomu že 21. 10. 2020 hlásili poslední hezký sluneční den před dlouhou zimou, rozhodl jsem se udělat si výlet na Kroměřížsku. Vracel jsem se přes ..., kde jsem měl zastavení u kamaráda z dětství. Při výjezdu z obce jsem viděl zemědělce, jak na daném poli sejí ozimou pšenici. Tak jsem se rozhodl na chvíli zastavit, vyvenčit fenku a zkusit sondu. Zemědělci jezdili na dohled. Po dvaceti minutách, co jsem tam zastavil, byl jsem asi 40 m od auta, přijelo modré auto. Řidič vystoupil, začal zmateně pobíhat s telefonem u ucha, kolem mého auta. Neoslovil mne. Poté jsem se vydal z kopce dolů, po dalších 20 minutách jsem se vracel k autu, že pojedou dál, přijela však policie a vyzvala mě, abych jim předal detektor a jel na služebnu. Musím vás upozornit, že dané místo není nijak označeno, že by se jednalo archeologickou lokalitu, ani žádná jiná informační tabule, což je vaše pochybení. Z informací, co jsem si posléze zjistil, jsem se celou dobu nacházel 100 metrů za hranicí archeol. lokality ani na okamžik jsem do ní nevstoupil. Lokalitu nemáte označenou informační tabulí a 15 let co jsou na trhu slušné detektory kovů jste nebyli schopni ornou půdu cca 5 ha řádně dohledat a necháte po ní jezdit těžké traktory s pluhem, to svědčí o tom, že něco není v pořádku. Pokud tam nic už není, tak proč pole hlídá soukromá agentura za peníze daňových poplatníků, obtěžujete slušné lidi, kteří mají právo se pohybovat beztržně s detektorem na celém území republiky, pokud není označeno zákazem. Podle mého odhadu by trvalo 3 zapáleným detektorystům prohledat tuto lokalitu od podzimu do května a mohla by se poté otevřít pro koníčky a stát by nemusel platit soukromé agentury, to vám však asi nevyhovuje, proč? Jde snad o příbuzenský vztah mezi těmito firmami a pracovníky vašeho ústavu? Důrazně vám sděluji, že jsem žádný zákon neporušil a nevznikla mým konáním ústavu žádná újma. Vznikla však škoda mě vašim přístupem. Žádám vás, abyste mi vrátili 15.2. bez dalšího zdržování moji osobní věc, vrácení toho dne můžete urychlit po domluvě na tel., pokud toho dne nevrátíte moji osobní věc obrátím se

16.2. o navrácení věci písemně na vaše nadřízené pracoviště v Praze. Oznámím jim celou věc s tím, že mám podezření na špatné nakládání s veřejnými prostředky na vašem úřadě, zřejmě pohybné smlouvy, a to že na archeologické lokalitě, kde se údajně nachází nějaké archeologické předměty, jezdí 20 tunové traktory s pluhem. To samé pošlu i na finanční správu do Prahy. Pokud i poté nebude věc navrácena, budu ji vymáhat soudně nebo 25000 Kč za detektor plus náhradu škody, a soudní výlohy.“.

Obviněný se dostavil ke správnímu orgánu dne 15. 2. 2021, s tím, že nařízeného jednání dne 17. 3. 2021 se nezúčastní.

Obviněný při jednání dne 15. 2. 2021 potvrdil, že detektor kovu zn. GARET ATMAX, výr. číslo ..., který správní předložil při jednání, je v jeho vlastnictví. Tímto detektorem hledání prováděl.

Obviněný při jednání zakreslil do mapky, která je přílohou tohoto protokolu, trasu, kde se zhruba s detektorem pohyboval.

Na dotaz správního orgánu, zda se věnuje obviněný archeologickým výzkumům, uvedl obviněný do protokolu následující: „Uvedený detektor mám tři roky. Teď to bude v březnu 3 roky. Začal jsem se sám učit před 4 lety, protože trvá nějakou dobu, než se s tím člověk naučí pracovat.“.

Na dotaz správního orgánu, co hledá detektorem uvedl: „Sbírám vše, co najdu, zejména barevné kovy i hliníková víčka, olovené věci, posbírám tedy i těžké kovy z půdy a až toho mám víc, odnesu kovy do sběrný. Mám koníčka geologii, rudnou geologii a historii těžby rudy, kdy se u nás těžily kovy – rudy na území. Baví mě to v přírodě se psem a s detektorem, člověk hledá v přírodě s detektorem a je to relaxace. Na předmětném místě jsem byl cca 20 minut, než přišel ten pán s modrým autem a poskakoval s telefonem u ucha asi za dalších 20 minut přijela policie, na poli jsem byl zhruba od 11 do 12 hodin, v tu dobu jsem se procházel se psem a hledal jsem detektorem, já tomu říkám dělat sondy, doklady jsem si nechal v autě na sedačce, protože jsem chtěl hledat jen chvíli. Když se tam objevil ten pán, tak jsem popošel směrem dolů z kopce, protože jsem měl dojem, že má problémy. Při cestě dolů jsem měl zapnutý detektor a také jsem hledal.“.

Na dotaz správního orgánu, zda zde něco našel, uvedl obviněný: „Na poli jsem nenašel kromě pár měďáků 2–3, které jsem předal policii, nic jiného nenašel. Byly to klasické mince z 18. nebo 19. století, na kterých nebylo nic vidět.“.

Obviněný uvedl následující: „Zatím jsem nic cenného nenašel, rád bych něco našel a dostal zákonné nálezné. Dále nemám k věci co dodat.“.

Závěrem jednání bylo obviněnému sděleno, že byly shromážděny veškeré podklady pro vydání rozhodnutí a ve věci bude rozhodnuto.

Obviněný nepožadoval stanovení další lhůty k vyjádření k podkladům rozhodnutí.

Dle § 21 odst. 1 zákona o státní památkové péči archeologické výzkumy je oprávněn provádět Archeologický ústav Akademie věd České republiky (dále jen Archeologický ústav“), který se také vyjadřuje k ochraně archeologického dědictví v řízeních podle zvláštních právních předpisů. Dle odst. 2 tohoto ustanovení, ministerstvo kultury může na žádost v odůvodněných případech po dohodě s Akademií věd České republiky povolit provádění archeologických výzkumů vysokým školám, pokud je provádějí při plnění svých vědeckých nebo pedagogických úkolů, muzeím nebo jiným organizacím, popřípadě fyzické osobě, které mají pro odborné provádění archeologických výzkumů potřebné předpoklady (dále jen "oprávněná organizace"). Oprávněná organizace uzavírá s Akademií věd České republiky dohodu o rozsahu a podmínkách provádění archeologických výzkumů.

Dle § 39 odst. 2 písm. g) zákona o státní památkové péči se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že provádí v rozporu s § 21 odst. 2 archeologický výzkum, nebo provádí archeologický výzkum, přestože není osobou oprávněnou k výzkumům podle § 21a odst. 2, nebo postupuje v rozporu se zákazem podle § 35 odst. 4 nebo § 39 odst. 4. Dle odst. 5 písm. b) tohoto ustanovení lze za tento přestupek uložit pokutu do 4 000 000 Kč.

Dle § 35 zákona o přestupcích lze za přestupek uložit správní trest a) napomenutí, b) pokuty, c) zákazu činnosti, d) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty, e) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.

Dle § 48 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích propadnutí věci lze uložit jen tehdy, jde-li o věc, která byla ke spáchání přestupku užita nebo určena. Dle odst. 2 tohoto ustanovení, propadnutí věci lze uložit pouze tehdy, jde-li o věc náležející pachateli.

Dle § 23a odst. 1 zákona o státní památkové péči movité archeologické nálezy jsou vlastnictvím kraje, nejsou-li vlastnictvím státu nebo obce podle odstavce 2.

Lokalita, na které byl obviněný přistižen, je územím s archeologickými nálezy, kde se nachází i kulturní památka archeologická lokalita „...“ prohlášená rozhodnutím Ministerstva kultury ze dne 2.12. 2009 č.j.

Správní orgán dále zkoumal, zda obviněný prováděl v době minimálně od 11:30 hodin do 12:00 hodin v rozporu s § 21 odst. 2 zákona o státní památkové péči archeologický výzkum v lokalitě ..., v k.ú. ..., a to i na území kulturní památky archeologické lokality „...“ prohlášené rozhodnutím Ministerstva kultury ze dne 2.12. 009 č.j. 2017/2003 pomocí detektoru kovu a dospěl k závěru, že výzkum pomocí detektoru kovu zde obviněný prováděl, jak sám potvrdil do úředního záznamu policie ze dne 22. 10. 2020 č.j. KRPM-115574-1/PŘ-2020-141213 i do protokolu z projednání přestupku dne 15. 2. 2021.

Do úředního záznamu policie zejména uvedl, že má kamaráda v Prostějově a domluvil se, že ho navštíví. Vzal si sebou detektor a psa a rozhodl se, že před návštěvou se projde po poli. Netušil, že místě, kde chodil, je archeologická oblast a je zakázáno tam chodit s detektorem. Místo není nijak označené. Pokud by bylo označené zákazem vstupu s detektorem, tak by tam určitě nešel. Pokud by našel něco cenného nebo s archeologickou hodnotou, tak bych nález ohlásil.

Do protokolu z ústního jednání dne 15. 2. 2021 obviněný uvedl, že uvedený detektor má tři roky. Začal se sám učit před 4 lety, protože trvá nějakou dobu, než se s tím člověk naučí pracovat. Sbírá vše, co najde, zejména barevné kovy i hliníková víčka, olovené věci, posbírání tedy i těžké kovy z půdy a až toho má víc, odnese kovy do sběrný. Má koníčka geologii, rudnou geologii a historii těžby rudy, kdy se u nás těžily kovy – rudy na území. Baví ho to v přírodě se psem a s detektorem, člověk hledá v přírodě s detektorem a je to relaxace. Na předemětném místě byl cca 20 minut, než přišel ten pán s modrým autem a poskakoval s telefonem u ucha asi za dalších 20 minut přijela policie, na poli byl zhruba od 11 do 12 hodin, v tu dobu se procházel se psem a hledal detektorem, říká tomu dělat sondy. Při cestě dolů měl zapnutý detektor a také hledal.

Součástí našeho právního řádu na úseku ochrany archeologického dědictví je Úmluva o ochraně archeologického dědictví Evropy (revidovaná) publikovaná pod č. 99/2000 Sb.m.s, podle které evropské archeologické dědictví, jež poskytuje doklady o dávné historii, je vážně ohroženo poškozováním způsobeným narůstajícím počtem velkých rozvojových projektů, přirozenými riziky, tajnými nebo nevědecky prováděnými vykopávkami a nedostatečnou informovaností veřejnosti, tam, kde doposud neexistují, je třeba zavést nezbytné procedury správního a vědeckého dohledu a že potřeba chránit archeologické dědictví by se měla odrážet v politice územního plánování měst i venkova a kulturního rozvoje.

Cílem této úmluvy je podle jejího čl. 1 odst. 1 ochraňovat archeologické dědictví jako zdroj evropské kolektivní paměti a jako nástroj historického a vědeckého studia. Dle odst. 2 tohoto článku se za tímto účelem za součásti archeologického dědictví považují veškeré pozůstatky a objekty a jakékoli jiné stopy po lidstvu z minulých období, jejichž uchování a studium umožňuje vysledovat vývoj historie lidstva a jeho vztah k přirozenému prostředí, o nichž jsou hlavními zdroji informací vykopávky nebo objevy a další metody výzkumu lidstva, které jsou situovány na jakémkoli místě, které spadá pod jurisdikci Stran. Dle odst. 3 čl. 1 do archeologického dědictví se zahrnují stavby, konstrukce, skupiny budov,

zastavěná území, movité objekty, památky dalšího druhu a také jejich související prostředí nacházející se jak na souši, tak pod vodou.

Podle čl. 3 úmluvy se Česká republika zavázala za účelem zachování archeologického dědictví a zaručení toho, aby archeologické výzkumy byly vědecky smysluplné, uplatňovat procedury k povolování vykopávek a dalších archeologických činností a k dozoru nad nimi tak, aby se zabránilo jakýmkoli nezákonným vykopávkám nebo odstraňování součástí archeologického dědictví, aby bylo zajištěno, že archeologické vykopávky a průzkumy budou prováděny vědeckým způsobem a za předpokladu, že kdykoli to bude možné, budou se používat nedestruktivní průzkumné metody, součástí archeologického dědictví nebudou během vykopávek a po nich odkryty nebo ponechány nechráněné, aniž by byla přijata opatření k jejich řádnému zachování, konzervaci a správě, zajistit, aby vykopávky a další potenciálně destruktivní techniky byly prováděny pouze kvalifikovanými, zvláště oprávněnými osobami a učinit používání detektorů kovů a jakýchkoli jiných detekčních zařízení nebo postupů archeologického výzkumu předmětem specifického předchozího oprávnění, kdykoli s tím počítá vnitřní právní úprava státu.

O veřejném zájmu v oblasti zachování kulturního dědictví není pochyb. O významu tohoto veřejného zájmu svědčí i to, že v Preambuli Ústavy se uvádí, že „... My, občané České republiky v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, ... odhodláni společně střežit a rozvíjet zděděné přírodní a kulturní, hmotné a duchovní bohatství, odhodláni řídit se všemi osvědčenými principy právního státu, prostřednictvím svých svobodně zvolených zástupců přijímáme tuto Ústavu České republiky.“.

Z výše uvedeného vyplývá, že veřejný zájem na ochraně archeologického dědictví existuje nejen na národní, ale i na mezinárodní úrovni.

Lokalita, na které byl obviněný přistižen, je územím s archeologickými nálezy. Část lokality Zadní dlátka leží i na území kulturní památky archeologické lokality „...“ prohlášené rozhodnutím Ministerstva kultury ze dne 2. 12. 2009 č.j. Obviněný se pohyboval a hledal detektorem kovu nálezy i na území této kulturní památky, jak vyplývá z mapky, ve které vyznačil při projednání přestupku místo, kde se pohyboval a z mapky zakreslu pohybu obviněného, předložené policií.

Neobstojí tvrzení obviněného, že netušil, že v místě, kde chodil, je archeologická oblast a je zakázáno tam chodit s detektorem a místo není nijak označené.

Územím s archeologickými nálezy není jen území, prohlášené za kulturní památku „...“, ale i její okolí.

Není taktéž stanovena povinnost vyznačení hranic kulturní památky v poli a umístění informačních panelů, jak se domnívá obviněný.

Území archeologické lokality „...“ a jejího okolí je územím, které bylo osídleno ve větší či menší intenzitě již od mladší doby kamenné (neolit, 5 700 – 4 000 před n. l.). Svědčí o tom movité památky, tj. keramika (zlomky i celé nádoby, plastiky, technická keramika aj.), kovové, skleněné a kostěné předměty, jakož i artefakty z kamene, a nemovité památky, jimiž jsou pozůstatky obydlí, opevnění, technických zařízení, kultovních a hrobových konstrukcí, kulturní vrstvy aj., odkrývané při archeologických výzkumech a narušované při stavebních či polních pracích. Významná naleziště ve sledované oblasti, která zde dokládají existenci území s archeologickými nálezy, nejsou jen na území ... ale i sousedních obcí, kde byly učiněny nálezy od doby neolitu (5 700 – 4 000 před n. l.) až do doby Velkomoravské říše (9. století n. l. – 975). Bohatý výskyt archeologických památek movitého charakteru, uložených poměrně nehluboko pod povrchem terénu, je důvodem častého nápadu ze strany osob provádějících nelegální archeologický výzkum, ať již formou hledání pomocí detektoru kovů nebo pak následným terénním výkopem. Touto činností dochází nejen k odcizování nálezů ale i k poškozování nálezových souvislostí a znehodnocování archeologické lokality jako takové. Z hlediska péče o archeologické památky jde o mimořádně významné a na území Moravy jedinečné naleziště vyžadující vysoký stupeň

zákonné ochrany. Veškeré nelegální pokusy o prohledávání lokality za účelem získání historicky nebo hmotně cenných předmětů je třeba považovat za škodlivé a společensky nebezpečné, považujeme-li péči o památky za nedílnou součást celospolečenského zájmu.

Je prokázáno, že obviněný se dne 22. 10. 2020 v době minimálně od 11:30 hodin do 12:00 hodin pohyboval v lokalitě ... a jejím okolí a měl u sebe detektor kovu. Tuto skutečnost potvrdil obviněný ve své výpovědi na policii dne 22. 10. 2020 i do protokolu z projednání přestupku dne 15. 2. 2021, jak je uvedeno výše.

Je prokázáno, že zde obviněný prováděl detektorem kovu archeologický výzkum. Pokud jde o pojem archeologický výzkum, tento pojem v obecně závazných právních předpisech neexistuje a je nutné se proto řídit významem slova v běžném jazyce.

Správní orgán odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci č.j. 76 A 35/2012-51 ze dne 12. 5. 2014, který v bodě [34] k neexistenci legální definice archeologického výzkumu uvádí: „Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2009, č. j. 2 As 37/2009-62, *www.nssoud.cz*, *není-li pojem (zde nerozpuštěné nečistoty) definován v právním předpise jinak, je třeba mu při jeho výkladu přisoudit takový význam, jaký má v běžném jazyce*. S ohledem na citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu o obvyklém významu slov v právu správní orgán odkazuje na interní předpis Archeologického ústavu Akademie věd, který definuje archeologický výzkum takto: *„záchranný archeologický výzkum (dále jen výzkum) je odbornou archeologickou činností vyvolanou ohrožením či narušením území s archeologickými nálezy. Výsledkem výzkumu je soubor artefaktů (movitých nálezů) a nálezová zpráva (zpráva o výsledcích výzkumu dle dikce § 21 odst. 3 zákona č. 20/87Sb., v platném znění), která detailně dokumentuje a interpretuje archeologické situace nenávratně zničené stavební, těžební či jinou činností. Z tohoto důvodu se výzkumem rozumějí veškeré etapy archeologické práce na území s archeologickými nálezy až do stadia nálezové zprávy, tedy vlastní terénní práce (odkryv), provedení úplné dokumentace odkrytých situací, geodetické zaměření plochy výzkumu, evidence a ošetření movitých archeologických nálezů, další zpracování terénní dokumentace podle obvyklého standardu (např. překreslení plánů, digitalizace), dokumentace movitých nálezů včetně jejich případné konzervace, uložení movitých nálezů do vhodného depozitáře, analýza odebraných vzorků (kromě artefaktů také např. zvířecích a lidských kostí, zbytků rostlin, mineralogických materiálů atd.) a komplexní vyhodnocení výsledků výzkumu. Nedílnou součástí výzkumu je i jeho přípravná fáze, tj. terénní průzkum území s archeologickými nálezy podle potřeby (např. povrchový sběr, geofyzikální měření, letecké snímkování), shromáždění informací o starších nálezech z odborných archivů a jejich vyhodnocení.*

Na [www stránkách](http://www.stránkách) [Wikipedie cs.wikipedia.org](http://Wikipedie.cs.wikipedia.org) › wiki › Archeologický výzkum, je archeologický výzkum definován takto: „Archeologický výzkum je ucelený soubor specializovaných vědeckých činností, které zajišťují záchranu, uchování a dokumentaci nálezů jakožto dokladů o činnosti člověka v historii a to včetně interpretace jejich kulturní a památkové hodnoty. Je to odborná činnost zajišťující vědecké poznání, která obsahuje její veškeré etapy. Mezi etapy archeologického výzkumu se řadí přípravná fáze, tj. terénní průzkum území (např. povrchový sběr, geofyzikální měření, letecké snímkování) a shromáždění informací o starších nálezech z odborných archivů a jejich vyhodnocení. Dále vlastní fáze, tedy odkryv (vlastní práce v terénu), úplná dokumentace nálezové situace, geodetické zaměření plochy výzkumu, evidence artefaktů a organických či anorganických přírodnin a jejich dokumentace, odborné ošetření, konzervace a uložení do vhodného depozitáře, analýza vzorků, další zpracování terénní dokumentace (kopie, digitalizace apod.) a na závěr celkové vyhodnocení výsledků výzkumu a nálezová zpráva. Podle podnětu se archeologický výzkum rozlišuje na badatelský a záchranný: badatelský (akademický) archeologický výzkum je vyvolán odborným záměrem a provádí se za účelem vyřešení badatelského problému, záchranný (památkový) archeologický výzkum je vyvolán

ohrožením či narušením území s archeologickými nálezy.

K námitce obviněného, že předmětná kulturní památka nebyla řádně označena, uvádí správní orgán, že žádný právní předpis neukládá žádnému konkrétnímu orgánu, aby konkrétním způsobem vymezil archeologické lokality. Tuto povinnost neukládá ani Úmluva o ochraně archeologického dědictví Evropy.

Archeologické výzkumy mohou být prováděny různými technikami. Podle způsobu provádění rozlišuje Úmluva o ochraně archeologického dědictví Evropy archeologické výzkumy prováděné destruktivními technikami a archeologické výzkumy prováděné nedestruktivními technikami. Archeologickými výzkumy prováděnými destruktivními technikami jsou výzkumy prováděné vykopávkami. Nedestruktivní metodou je např. archeologický výzkum prováděný leteckým snímkováním nebo pomocí detektorů kovu.

Průzkum detektorem kovu je metodou archeologického výzkumu. Činnost detektoráře, který se cíleně vypraví do terénu se záměrem hledat archeologické nálezy (bez ohledu na jejich druh), vybaveného pro účely jejich hledání detektorem kovu, je prováděním archeologického výzkumu.

Dle § 23 odst. 1 zákona o státní památkové péči je archeologickým nálezem věc (soubor věcí), která je dokladem nebo pozůstatkem života člověka a jeho činnosti od počátku jeho vývoje do novověku a zachovala se zpravidla pod zemí. Jedná se o věc, která prošla procesem archeologizace, dochovala se v podzemí a zároveň je dokladem a pozůstatkem života člověka a jeho činnosti od počátku vývoje do novověku. Vyhledávání kovových a jiných předmětů pomocí detektoru kovu je tedy archeologickým výzkumem.

Výzkum prováděný obviněným dne 22. 10. 2020 ve výše uvedené lokalitě pomocí detektoru kovu, za účelem hledání předmětů byl nedestruktivní metodou výzkumu, a to výzkumu archeologického. Tímto svým jednáním naplnil obviněný skutkovou podstatu přestupku dle § 39 odst. 2 písm. g) zákona o státní památkové péči, neboť prováděl uvedený archeologický výzkum v rozporu s § 21 odst. 2.

Jelikož se obviněný dopustil jednání jako fyzická osoba, je nedílnou součástí posuzování odpovědnosti obviněného za spáchaný přestupek rovněž otázka jeho zavinění. Podle ust. § 15 odst. 1 zákona o přestupcích k odpovědnosti fyzické osoby za přestupek se vyžaduje zavinění. Postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění. V daném případě není zákonem forma zavinění výslovně stanovena, proto stačí zavinění z nedbalosti. Při posouzení způsobu zavinění správní orgán vycházel z vyjádření obviněného do úředního záznamu dne 22. 10. 2020, kdy obviněný uvedl, že netušil, že v místě, kde chodil, je archeologická oblast a je zakázáno tam chodit s detektorem. Místo není nijak označené. Pokud by bylo označené zákazem vstupu s detektorem, tak by tam určitě nešel. Pokud ho viděl pán z archeologického ústavu, stačilo mu říct a ihned by místo opustil.

Pokud jde o formu zavinění, správní orgán vyhodnotil jednání obviněného jako nedbalost nevědomou, neboť obviněný nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl.

Na základě výše uvedeného považuje správní orgán za prokázané, že jednáním obviněného byly naplněny formální znaky projednávaného přestupku, tj. došlo k naplnění všech znaků uvedené skutkové podstaty přestupku. K úplnému vyhodnocení jednání obviněného bylo nutno zohlednit i materiální stránku tohoto jednání, tedy míru nebezpečnosti jeho činu pro společnost. Míra společenské nebezpečnosti u přestupků musí být alespoň nepatrná. V tomto ohledu správní orgán posoudil konkrétní veřejný zájem, který byl porušen. Tímto veřejným zájmem je požadavek na ochranu archeologického dědictví, který je zajišťován prováděním archeologických výzkumů pouze Archeologickým ústavem a oprávněnými organizacemi dle § 21 odst. 2 zákona státní památkové péči.

Protože obviněný pomocí detektoru kovu prováděl nedestruktivní archeologický výzkum, přestože není osobou oprávněnou k výzkumům, ohrozil tímto shora uvedený veřejný zájem, a to v míře vyšší než nepatrné.

Dle § 35 zákona o přestupcích lze za přestupek uložit správní trest a) napomenutí, b) pokuty, c) zákazu činnosti, d) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty, e) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.

Dle § 48 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích propadnutí věci lze uložit jen tehdy, jde-li o věc, která byla ke spáchání přestupku užitá nebo určena.

Obviněný jako nástroj výzkumu použil detektor kovu zn. GARET ATMAX, výr. číslo ..., který policii dne 22. 10. 2020. Jedná se tak o věc, která byla ke spáchání přestupku užitá a je v jeho vlastnictví.

Správní orgán posoudil rozsah a závažnost přestupku, jeho následky a rozsah způsobené škody.

Správní orgán z důvodu omezení možnosti obviněného páchat další přestupky, tj. provádět detektorem kovu neoprávněný archeologický výzkum, uložil obviněnému dle § 35 písm. d) a § 48 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích sankci propadnutí detektoru kovu, který byl použit při spáchání přestupku a jehož je vlastníkem. Zde správní orgán konstatuje, že jde o obvyklý postup u daného typu přestupku, kdy cílem má být ztížení možného opakování sankcionované činnosti s tím, že jde o účinnější způsob, než jakým by bylo případné stanovení znatelně vyšší pokuty ukládané podle ust. § 35 odst. 5 písm. b) zákona o státní památkové péči.

Správní orgán uložil pokutu ve výši 2 000 Kč, zcela při dolní hranici zákonné sazby, a to s ohledem na již uvedenou skutečnost, tj. že bylo vysloveno propadnutí věci použité ke spáchání přestupku. Vedle represivní funkce sankce směřující vůči obviněnému je důvod pro uložení sankce i funkce generálně preventivní. Sankce má být uložena v takové výši, aby měla odrazující účinek. V dané věci dospěl správní orgán k závěru, že uložena sankce tento odrazující účinek splní.

Uložená pokuta ve výši 2 000 Kč není pokutou zjevně nepřiměřenou, její výše odpovídá danému porušení zákona i zákonnému rozpětí stanoveném v ust. § 39 odst. 5 písm. b) zákona o státní památkové péči v rozmezí do 4 000 000 Kč. Pokuta byla uložena zcela při dolní hranici sazby. Z výše uložené pokuty je zřejmé, že tato nemá likvidační charakter a ani obviněný sám námitku takového charakteru nevznesl. Obviněný v řízení se správním orgánem spolupracoval a jedná se o jeho první přestupek dle § 39 odst. 2 zákona o státní památkové péči.

Výše uložené pokuty včetně správního trestu propadnutí věci dle názoru správního orgánu odpovídá závažnosti přestupku.

Dle § 95 odst. 1 zákona o přestupcích správní orgán uloží obviněnému, který byl uznán vinným, povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou. Pokud bylo rozhodnutí o přestupku zrušeno jiným orgánem veřejné moci a tato skutečnost má za následek nesplnění podmínek pro uložení náhrady nákladů řízení, správní orgán nahrazené náklady vrátí.

Dle § 6 odst. 1 vyhl. č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, paušální částka nákladů správního řízení, které účastník vyvolal porušením své právní povinnosti, činí 1 000 Kč.

Správní orgán v souladu s ust. § 95 odst. 1 zákona o přestupcích uložil dále obviněnému povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč.

Vzhledem k výše uvedenému bylo rozhodnuto, jak je ve výroku uvedeno.

Poučení o odvolání

Proti tomuto rozhodnutí se lze odvolat do 15 dnů ode dne jeho doručení k Ministerstvu kultury, podáním učiněným u zdejšího odboru.

Lhůta pro podání odvolání se počítá ode dne následujícího po doručení písemného vyhotovení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Sabina Soušková
vedoucí oddělení památkové péče

Obdrží: